כי אמרה לא נמי הוו קידושין אמאי והא קאמרה לא, אלא לאו רצתה דאמרה אין לא רצתה דאישתיקה משתקה, ושמע מינה שתיקה דלאחר מתן מעות ולא כלום היא קשו בה בפום נהרא משמיה דרב הונא בריה דרב יהושע מי דמי, התם בתורת פקדון יהבינהו ניהלה, סברה: אי שדינא להו ומיתברי מחיבנא בהו, הכא בתורת קדושין יהבינהו ניהלה ואי איתא דלא ניחא לה לישדינהו פרך רב אחאי אמטו כולהו נשי דינא גמירי, ה"נ סברה אי שדינא להו ומיתברי מיתחיבנא באחריותייהו, שלחה רב אחא בר רב לקמיה דרבינא כה"ג מאי ישלח ליה אנן לא שמיע לן הא דרב הונא בריה דרב יהושע, אתון דשמיע לכו חושו לה, ההיא איתתא דהוה קא מזבנה ורשכי, אתא ההוא גברא חטף ורשכא מינה, אמרה ליה הבה ניהלי, אמר לה אי יהיבנא ליך מיקדשת לי? שקלתיה ואישתיקה ואמר ר"נ יכולה למימר אין שקלי ודידי שקלי, איתיביה רבא לר"נ קידשה בגזל ובחמס ובגניבה או שחטף סלע מידה וקדשה, מקודשת, ומנא תימרא דשני לן בין שדיך ודלא שדיך? דתניא אמר לה כנסי סלע זו שאני חייב ליכי והזר ואמר לה התקדשי לי בו: בשעת מתן מעות רצתה מקודשת לא רצתה אינה מקודשת לאחר מתן מעות אפילו רצתה אינה מקודשת מאי רצתה ומאי לא רצתה אלימא רצתה דאמרה אין לא רצתה דאמרה לא, הא אישתיקה הוו קידושין ונתני מקודשת סתם כי התם אלא רצתה דאמרה אין, לא רצתה דאישתיקה וקא תני דאינה מקודשת, מאי טעמא, יכולה למימר אין שקלי, ודידי שקלי, ואלא קשיא הך דקדשה בגזל ובחמס ובגניבה או שחטף סלע מידה וקדשה מקודשת אלא לאו שמע מינה הא דשדיך הא דלא שדיך כי נה נפשיה דרב אסי ריש רבנן לנקוטינהו לשמעתתיה א"ל ההוא מרבנן ור' יעקב שמיה הכי אר"א אר"ח מני: כשם שאין אשה נקנית בפחות מש"פ כך אין קרקע נקנית בפחות מש"פ אמרו ליה ותתניא אע"פ שאין אשה נקנית בפחות משה פרוטה קרקע נקנית בפחות מש"פ יא"ל כי תניא ההיא בחליפין דתניא קונין בכלי ואע"פ שאין בו שוה פרוטה אלא דר יתבי וקאמרי הא דאמר רב יהודה אמר שמואל כל שאינו יודע בטיב גיטין וקידושין לא יהא לו עסק עמהן אמר ר' אסי אמר רבי יוחנן וקשין לעולם יותר מדור המבול שנאמר אלה וכחש ורצוח וגנוב ונאוף פרצו ודמים בדמים נגעו מאי משמע? כדמתרגם רב יוסף מולדין בנין מנשי חבריהון חובין על חובין מוסיפין וכתיב על כן תאבל הארץ ואמלל כל יושב בה בחית השדה ובעוף השמים וגם דגי הים יאספו וגו' ואילו בדור המבול לא נגזרה גזירה על דגים שבים שנאמר מכל אשר בחרבה מתו ולא דגים שבים ואילו הכא אפילו דגים שבים ואימא עד דעביד לכולהו? לא סלקא דעתך דכתיב כי מפני אלה אבלה הארץ ואימא אלה לחוד והנך לחודיהון?

כשם שאין האשה נקנית בפחות משה פרוטה כך אין הקרקע נקנית כו'. תימה דה"ל למידק איפכא דהא קניני אשה לא ידענין אלא משדה ושמא י"ל דלית ליה ג"ש דקיחה קיחה אלא נפקא ליה מוילאה חנם מ"נ י"ל דאורחיה דגמ' למינקט הפשוט תחילה כדאי' בגדרים (דף כה:) כשם שגדרי שגגות מותרות כך שגגות שגגות מותרות ואע"ג דגדר לא ידענין אלא משגגות דכתיב אדם בשגגה פרט לאנוס (שבועות דף טו:)*:

האשה שהביאה חטאתה ומתה. משנה היא במס' קנים (פ"ב משנה ה) וקתני סיפא הביאה עולתה ומתה לא יביאו יורשיה חטאתה פירוש משום דהוי חטאת שמתו בעליה ומיתה אזלא משמע דוקא יורשיה לא יביאו חטאתה אחר עולתה אבל היא עצמה אם היתה חיה מביאה חטאתה אחר עולתה ופטורה ותימה דבריש תמיד נשחט (פסחים נפ.) אמרינן דכל חטאות קודמות לעולות שבאות עמהם אפילו חטאת העוף לעולת בהמה וא"כ איך אפשר שהביאה עולתה קודם חטאתה ואיכא למימר דלכתחילה קאמר דמצוה להיות החטאות קודמות לעולות אבל בדיעבד אם הקדימה העולה קריבה החטאת אחריה דהא פריך בפרק תמיד נשחט (שם) ומי קריבה והתניא והקריב את אשר להטאת ראשונה מה ת"ל כו' ומסיק זה בנה אב שכל החטאות קודמות לעולות הבאות עמהן אלמא משמע דאפילו בדיעבד לא קריבה וי"ל דהתם מיירי במצורע ודוקא במצורע הוא דאמר אפילו בדיעבד לא קריבה משום דכתיב ביה הויה (ויקרא יד) זאת תהיה דהוי עיכובא כדמוכח בפ"ק דמנחות (דף ה.) אבל בעלמא אמרינן בדיעבד קריבה שפיר מ"נ י"ל דאפי' המסקנא דהתם (פסחים נפ:) ניחא דקאמר ובדיעבד נמי כשר משום דכתיב והעלה דמשמע שהעלה כבר ומעתה יליפינן בעלמא מינה מבנין אב דמאחר דגלי לן במצורע דבדיעבד קריבה הוא הדין בעלמא: מלוה

כי אמרה לא נמי הוו קידושין. בתמיה: דשתקה מישתקה. "ולא רצתה" דקאמר ה"ק לא אמרה "רוצה אני": לא כלום היא. דהאי דשתקה משום דלא איכפת לה הוא: מי דמי. שתיקה דהכא לשתיקה דהתם: פתם. כנסי בפקדון מעיקרא בתורה שמירה קבלתיה כי הדר אמר תורה אור התקדשי לי בו סברה לי שדינא ליה כו' הילכך לא שדינהו ואפילו דלא מחאי משום דלא איכפת לה אבל לא מעיקרא בתורת קידושין קבלתיה ונהי דליפתא ליה בה שוה פרוטה כי הדר ואמר "תקדוש בזוזי דאיתי בה" לי לא ניחא לה שדינהו דהא לא נתחייבה בשמירה ומדלא שדינהו ש"מ נתרצית בקידושין: דינא גמירי. ודעה כיון דלא קבלה בעידוותא עלה לי שדינא להו לא תחייב: לא שמיע לן. לא הוא אמר לנו ולא אחר משמו: חושו לה. ואלרכוה גיטא: ורשכי. ביכדלו"ש: גזל. דלא יהיב דמי: חמסן. דיהיב דמי אבל לא נתרצו בעליה מעולם למכור: בדשדיך. שדבר בה קודם לכן ונתרצית להתקדש לו דהתם כי שתקה משום דניחא לה הוא: לימא מקודשת פסח. ולא תיקשיך לפלוגי ולימר דכי אמרה "לא" איכא מקודשת שאף הקטנים יודעים כו': בי תפס. כדתנא בהחיא דלעיל בשעת מתן מעות מקודשת: לא רצתה דלישתיקה. וקבלתיה ואפ"ה איכא מקודשת דדידה שקלה ולאחר מתן מעות אפילו רצתה דאמרה "אין", לא מקדשה דמעיקרא קבלתיה בחובה וכי הדר אמרה "אין" לא קיבל לה מידי: ואלא קשיא הך כו'. מסקנא דמלא תימרא היא: לנקוטינהו לשמעתתיה. נתקבלו לבהמ"ד ואמרו כל שמעתא שמועה חדשה מפיו יאמרנה באזני חבריו כדי לערפם שלא ישתכחו קוונין. בחליפין שלא היה נעלו (רות ד): בדר יפני וקלמני. בשמעתיה דר' אסי הא דאמר רב יהודה כו' מ"ר אסי עלה קשיס לעולם דיינים המוריס הוראה בערוות ואינם בקיאין יותר מדור המבול: מאי משמע. מהכא (ה) דקאמר לעולם דקאי "על כן תאבל" אחטאת אים: כדמתרגם רב יוסף. דקאי בקין בתרגום נבלים שתרגם יולדן בן עוזיאל דהאי "פרלו דמים בדמים נגעו" בחטא אים קאי: פרלו. כמו וכן יפרון (שמות ה) מולדין בנין: כי מפני אלה אבלה הארץ. בעלמא כתיב מיהא שמעינן מינה דאבל חדא קאמר על כן תאבל דהא "אלה" חדא מהכי דקרא קאמר אים: מי

תוס' ר"י הזקן

וקדשה מקודשת לראשון וכ"נ מהל' הר"ם שכתב ואמרה לו: דינא גמירי. כלומר וכי הנשים הן בקיאות בדיני ממונות שיודעות שמה שאדם נותן לה בתורת קידושין אם אינה מתרצה בדבר ותשליכם ויאבדו לא תהא חייבת לשלם דתים' דתואיל ולא השליכם נתרצית בקידושין הלא אין דרך אשה לדעת דיני ממונות שהרי אינה מתעסקת בדינים כראמרינן בהדיא בהאי פירקא אבל דינין אימא איש דבר משא ומתן אין אשה לא. אבל במידי דמעשר שני לא אמרינן הכי כמו שביארנו בנדה פרק תינוקת ובהדיא אמרינן בפ' האיש מקדש אשה יודעת שאין מעשר שני מתחלל על ידה וכו': והלכתא כרבא ורב אחאי דכל שתיקה דלאחר מתן מעות לאו כלום הוא ואפילו קבלה תחלה בתורת קידושין הלכך הויא מקודשת מספק שמא שוה פרוטה במדי דהלכ' כשמואל. ואיכא מ"ר דהואיל ואסיקנא בגמרא אנן לא שמיע לן כלומר לא אמרה לנו ולא אחר משמו אתון דשמיע לכו חישו לה חיישינן. ונפקא מינה אם קדשה בדבר שאינו מתקיים ואינו שוה פרוטה אי בהוכו שוה פרוטה אי חיישינן לרב הונא הויא מקודשת בספק ואם בא אחר וקידש תצא מזה ומזה ומשום דשמואל ליכא הואיל ואינו מתקיי' כדכתבינן. וכן נראה דעת הרי"ף שהביא אתון דעת הרי"ף שהביא אתון

מהגהה

◇ נראה טעמו דאסון פלגות אל ר' אסי אחר פלוגתו

"ר' אסי"

נוסח

◇ אין קניני נקנית בפחות משוה פרוטה (אלא אם)

(2) ר"ינים

(3) (ראה ב') הואיל שבאיר חלאות ואחר – אך אין יכולין לבאר בדינין

קטו א ב ג מיי' פ"ה מהל' אישות הל' י סמג עשין מה טוש"ע אה"ע סי' כח סעיף ג:

קיז ד ה מיי' שם הל' יב טוש"ע שם סעיף ג:

[וע' תוס' שבת כ: ד"ה אחד ומ"ש שם בגידו]

קיח ו מיי' פ"ח מהל' מכירה הל' ד סמג עשין סב טוש"ע ח"מ סי' קל סעיף ב:

קיט ז מיי' שם פ"ט הלכה ו סמג שם טוש"ע ח"מ סימן קלה סעיף ג:

קכ ח טוש"ע אה"ע סימן מט סעיף ג וסימן קנד בסדר הגט סעיף קא:

נוסח

חלף מאשה חפץ אלה ובנין קיום אותה בו– באמה ר"א מקודשת

תוס' ר"י הזקן

כתובות מז. יבמות כד. מו. כלה נג. נכוכות ו. [שבועות מח: יבמות קז: מולין סה:]

מי: תלויות מסי [ור"ח מי: מרגליות ור' גרשום מי: מלגפת שמוקנין על ספרתה מריך וכב"מ נח. פרש"י קטורי מסי שקורין בודמיי"ש]

שבועות נכ: מז. ב"ק קיז. ב"מ נג:

נקמן נכ. תוספתא דקידושין פ"ד

שם פ"ב

* מרבי כאן ראיה הפיס לסמוך על תשובה אינוכה

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה מאי וכו' דקנים:

גליון הש"ס

גמ' לא נגזרה גזירה על דגים שבים. עי' הרא"ש בתשובה ו ד"ה אמר כתבו:

(ו) נראה מצ"ל ש. ב' אמלל (באמת ה"ה) "ואמר ר' יוסף אינלאלא תרגומא דהאי קרא..." לשון התרגום יומן של "בדגים" "ואולדין בנין מנשי חבריהון"

נ"מ מז.

נעיל ו.

* בשיטת ר"א מאיר דאי מי יבאל כי ריב דר' אמי יוחני דאמר כי אין אמת ואין חסד ואין דין אינו אלא מלבד ומאלקים בשבועה

** מלבדות בנין נעמדים ומאלקים בשבועה

בכלדין קח. זבחים קינ:

בתרתין ז

שבועות נפ.

נדמיה כג

דשמיע לכו חושו לה דמה צורך להביאה תיפוק לי משום דשמואל ודעת הר"ם כדכתבינן דהלכתא כרבא כמו שביאר פרק ה'. הילכך אם אינו מתקיים אינה מקודשת כלל. מכלל דרישא כי אמר לה מקודשת ורמ"ש ורמב"ם: ודידי שקלי. פפני שהם שלי לקחתים בתורת קדושין אבל אי אמרה הן (אינה) הוי ודאי מקודשת: קדשה בגזל אסיקנא בפרקין דלקמן פרושי קא מפרש קדשה בגזל בחמס ובגנבה כיצד בגזן שחטף סלע מידה. אבל גזל או חמס דאחרים אינה מקודשת אא"כ נתייאשו הבעלים: גזלן לא יהיב דמי: דשדיך איכא מאן דאמר ששאלה אחר שגולה אם רוצה להתקדש לו בכסף שגולה אי שהמסה שיתנגו לה בכסף קדושיה ואמרה הן אע"פ ששתקה בשעת מתן מעות מקודשת דהא נתרצית כבר ותו לא יכלה למימר דידי שקלי: ומסתברא אע"פ ששדיך זה כמה אפילו קודם שגולה וכ"נ מלשון הר"ם שכתב פרק ה' אם לא שדיך אותה מעולם. והטעם דהואיל ובבר רצתה להתקדש לו בתורת קדושין נפלם ותו לא מצי' למימר שלא נתרצית וכן עיקר: כי התם גבי כנסי סלע זה בפקדון דתני בשעת מתן מעות מקודשת ואוקימנא